

**Світова велич Т. Шевченка:
матеріали до організації виставки
(на прикладі НТШ-А)**

КЛИМЕНКО О. З.

Київ, Україна

Анотація

У статті розглянуто перспективи святкування у 2014 році Року Тараса Шевченка в Україні із сприянням та безпосередньою участю та діячів НТШ з Америки.

Ключові слова: *Тарас Шевченко, тематична виставка, НТШ-А*

Abstract

In the article the prospects of celebration are considered in 2014 of Year of Taras Shevchenko in Ukraine with an assistance and direct participation and figures of Scientific society of the name of Shevchenko from America

Key words: *Taras Shevchenko, thematic exhibition, Scientific society of the name of Shevchenko from America.*

*Не дуріте самі себе,
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь,
І свого не цурайтесь.*

Т. Шевченко «І мертвим, і живим, і ненарожденим...»

2014 рік оголошено Роком Тараса Шевченка в Україні [5]. Відповідно на державному і міжнародному рівнях планується провести низку урочистих заходів для святкування 200-річчя від дня народження Т. Шевченка з метою популяризації спадщини

Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства
2013

Великого Кобзаря в Україні та за її межами, тому особливо значущими є нові пошуки на теренах багатовимірною вивчення та нового осмислення безсмертної духовної спадщини національного генія – Тараса Шевченка. Активними учасниками цих процесів мають бути бібліотеки. «Останньорічні відзначання Шевченкових роковин на фоні відомих державотворчих процесів промовисто свідчать про нагальну потребу повернення слова і духу Поета і у суспільну, і в культурну свідомість, бо по-особливому увиразнюють те, що належить сьогодні до найгостріших проблем нації: духовну деградацію, культурну відсутність чи й взагалі притомність, що оголює найболючіше: вироджування в Україні України» [2]. У цьому контексті особливої актуальності набуває потреба в організації тематичних виставок, присвячених ювілею. Їх наповнення може базуватися на декількох запропонованих нижче напрямках.

Видатний український поет, художник, громадський діяч, перекладач, співробітник Київської Археологічної комісії, академік гравірування (1860), а найголовніше – патріот України, був і великим шанувальником книги, про що свідчить перелік назв видань приватної бібліотеки Кобзаря [4].

Українська еміграційна шевченкіана – цікава та малодосліджена сторінка вітчизняної культури загалом та бібліотекознавства зокрема. Українські емігранти, загнані на чужину, перебуваючи у стані невідомості, не знаючи, куди їх далі кине доля, постійно зверталися до творчості Т. Шевченка, який був для них уособленням України, тим ланцюгом, котрий зв'язував кожного з далекою Вітчизною.

Наукове товариство імені Шевченка – перше найдавніше наукове громадське товариство в Україні, всесвітня українська академічна організація, багатопрофільна академія наук. За кордоном діють крайові НТШ і їхні осередки, які підтримують постійні контакти з різними національними, закордонними науковими установами та навчальними закладами [3]. Численні

покоління діячів НТШ у своїх працях розбудували систему українознавчих знань у сфері історії, мови, літературознавства, етнографії, фольклористики, географії, антропології та інших дисциплін, зафіксували й науково опрацювали безцінну багатовікову спадщину українського народу в контексті плюралістичного слов'янознавства як проблеми окремого народу. В кінці Другої світової війни значна переважна кількість дійсних членів НТШ опинилося на Заході в таборах переміщених осіб. У Західній Німеччині у м. Берхтесгадені 30 червня 1947 р. рішенням загальних зборів членів НТШ в еміграції під головуванням В. Кубійовича та І. Раковського було відновлено діяльність Товариства. Згодом було створено центри НТШ у США (1948), Канаді (1949) та Австралії (1950). Наймасштабнішою є діяльність Товариства у США (НТШ-А): головний центр у Нью-Йорку, осередки – в Чикаго, Філадельфії, Вашингтоні, Детройті, Клівленді, Пітсбургу [6].

У архіві НТШ-А (Нью-Йорку) за інформацією Катерини Давиденко [1], архівіста НТШ-А та Бахметєвського Архіву Колумбійського університету, нараховується понад 250 особових фондів, загальний обсяг становить понад 300 лінійних футів, який розміщується у будинку Товариства, де також розташовані канцелярія, бібліотека (рис. 1), архіви і конференційна база НТШ-А.

Сторінка «Books for sale» презентує не лише видання НТШ-А. У розділі «Твори Т. Шевченка та праці про його творчість» запропоновано такі видання: В. Яцок «Малярство і графіка Тараса Шевченка» (К., 2003, 368 с.); «Конкорданція поетичних творів Тараса Шевченка» (НТШ-А; КІУС, Т. 1, 2, 3, 4); «Світи Тараса Шевченка» (НТШ-А; Т.1, 2); Т. Шевченко «Кобзар / Kobzar» (К., 2003. 237 с.); P. Zaitsev «Taras Shevchenko: A life» (U of Toronto Press, 1988. 284 p.).

Унікальна, самобутня культура українського народу заклала підвалини української нації. Багатовікова історія її розвитку знала високий злет волелюбного творчого духу народу і тоталітарне

гноблення, фантастичні прориви в майбутнє і безвихідь із жорсткого ідеологізованого мислення, всесвітньо визнані досягнення і глибинні деформації. Характерними для

Shevchenko Scientific Society Online Catalog [Transliteration Tables](#)

Fill in at least one entry (transliteration only) or click a link, leave the rest blank.

Key Word	<input type="text"/>	Examples: harvard, kobza
Author's Last name	<input type="text"/>	Click to View Authors
Author's First Name	<input type="text"/>	Type first few letters of Name.
Title	<input type="text"/>	Any word in Title is OK.
Year of Publication	<input type="text"/>	Example: 1942
Primary Subject	<input type="text"/>	View Primary Subjects
Secondary Subject	<input type="text"/>	View Secondary Subjects
Limit to Format	All Formats <input type="button" value="v"/>	Click down arrow to choose.
Limit to Collection	All Collections <input type="button" value="v"/>	

Technical inquiries contact: [V. Vasilaky](#)
 Content inquiries contact: [Library](#)

Рис. 1. Електронний каталог бібліотеки НТШ-А

модерної української культури є два потоки розвитку – в Україні і в діаспорі. Після проголошення незалежності відбувається незворотний процес активного реформування та динамічної розбудови усіх царин українського суспільства, національна культура знаменує початок нового поступу демократичної, європейської держави: відновлюється єдиний культурний потік, Україна, як повноправний член світової співдружності, повертається до цивілізаційних засад суспільно-історичного розвитку людства. Шевченківська ідея покликана виконати місію духовного єднання української нації шляхом актуалізації творчості Кобзаря в різних контекстах, вона репрезентує духовне обличчя нації в світі і

Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства
2013

визначає тяглість і безперервність національної традиції в контексті світової. Тому максимальне використання електронних інформаційних ресурсів закордонної шевченкіани при підготовці віртуальних тематичних виставок, присвячених ювілею Кобзаря, є невід'ємною складовою в успішній консолідації українства, визначає духовний вектор України в європейському та світовому культурному співробітництві, стратегічним пріоритетом є інтеграція української культури до загальноцивілізаційного культурного простору.

Список використаних джерел:

1. Давиденко К. Архіви НТШ-А: сучасний стан та перспективи на майбутнє / Катерина Давиденко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.shevchenko.org/thumbs/110312_Davydenko_Archive_NTSh.pdf. – Назва з екрана.
2. Задорожна С. Тарас Шевченко і виклики сучасної доби / С. Задорожна // Шевченкознавчі студії: Збірник наук. праць. – 2013. – Вип. 16. – С. 19–25.
3. Наукове товариство імені Шевченка. Енциклопедія. – Том I: А–Бібл / Ред. тому: О. Купчинський, О. Савула, Н. Федорак; Укладання НТШ. Наукове товариство ім. Шевченка; НАН України. Інститут енциклопедичних досліджень. – Львів, 2012. – 600 с.
4. Опис особистої бібліотеки Т. Г. Шевченка, що залишилася після його смерті // Тарас Шевченко: Документи та матеріали до бібліографії. 1816–1861. – Вид 2-ге перероб. та допов. / за ред.. Є. П. Кирилюка. – К., 1982. – С. 366–370.
5. «Про додаткові заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка» [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 257/2012 – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/14680.html>. – Назва з екрана.
6. The Shevchenko Scientific Society in the US [Elektronic resurse]. – Method of assec : <http://www.shevchenko.org/>. – Title for the screen.